

Hepatit C, patientinformation 2014-05-09

Patientinformation och förhållningsregler. Smittskyddsläkarnas smittskyddsblad.

Vad är hepatit C?

Hepatit C är ett virus som infekterar levern och i de flesta fall inte ger några sjukdomssymtom. Infektionen kan läka ut av sig själv men de flesta får en kronisk, ibland livslång, leverinflammation. Inflammationen kan bli allvarlig om den får pågå under lång tid. Den som bär på hepatit C-virus ska därför ha regelbunden kontakt med sin läkare eftersom sjukdomen oftast går att behandla. En framgångsrik behandling leder till smittfrihet och att risken för fortsatt leverskada upphör. Läkarbesök och eventuell behandling är kostnadsfria. En läkt hepatit C-infektion ger inget skydd mot att smittas igen. Det finns inget vaccin mot hepatit C.

Smittvägar

Hepatit C överförs med smittsamt blod. Det kan ske via missbrukares injektionssprutor eller blandningskopp och andra tillbehör. Smitta kan i sällsynta fall överföras genom att smittsamt blod kommer i kontakt med skadad hud eller slemhinnor. Det fanns en risk för smittöverföring med blod och blodprodukter i Sverige före 1992. Sedan dess testas alla blodprodukter för hepatit C och därför är den smittrisen idag mycket liten.

Risken att bli smittad via vaginalt samlag är mycket liten. Smittrisen är högre vid sex som kan medföra blödning eller slemhinneskada, som anala samlag, och om du eller din partner samtidigt är smittad med någon könssjukdom. Därför är det viktigt att du använder kondom vid samlag med tillfällig partner eller då det finns risk för blödning eller slemhinneskada. Det är rimligt att anta att femidom (kvinnlig kondom) också fungerar men metoden är inte vetenskapligt utvärderad. En liknande bedömning kan göras för så kallad slicklapp. För samtliga gäller att de måste användas under hela samlaget/den intima kontakten.

När smittar inte hepatit C?

Hepatit C smittar inte via kramar, pussar eller tårar. Avföring, urin, kräkning eller snuva som inte är blodtillblandad smittar inte heller. Blod på oskadad hud utgör inte heller någon smittrisk.

Yrkesverksamhet

Hepatit C-infektion leder normalt inte till någon begränsning i din yrkesverksamhet eller dina studier.

Graviditet

Risken för att en gravid kvinna ska smitta barnet är låg, mindre än 5 procent. Hepatit C utgör därför inget hinder för graviditet eller amning.

Smittspårning

Det är viktigt att hitta andra som kan vara smittade och som kan sprida infektionen vidare. Därför utförs smittspårning som innebär att du till ansvarig smittspårare ska uppge de personer som kan ha smittat dig - eller som du kan ha smittat. Du är skyldig att medverka vid smittspårning. Din identitet kommer inte att avslöjas för kontakterna.

Hygienråd som du bör följa för att inte smitta någon annan

- Var noga med att lägga förband även på små sår.
- Om någon hjälper dig med såromläggning ska denne använda plasthandskar.
- Förpacka nedblodat materiel noga innan det kastas.
- Kläder med blodspill tvättas i maskin.
- Blodfläckar på exempelvis golv torkas bort med engångsmaterial som sedan slängs. Tvätta sedan noga med vatten och rengöringsmedel.

Förhållningsregler, som du måste följa för att inte smitta någon annan

- Du måste komma på de återbesök som din behandlande läkare anser nödvändiga.
- Du måste berätta att ditt blod är smittsamt när du söker sjukvård eller tandvård.
- Du måste berätta att du har en blodsmitta om du vill tatuera dig, ta hål i öronen eller få annan behandling där det kan bli en hudblödning, t.ex. piercing.
- Om någon får ditt blod i hudsår, ögon, näsa eller mun skölj omgående med vatten. Du måste informera personen om att blodet är smittsamt med hepatit C och att han/hon snarast ska kontakta sin vård-/hälsocentral, närmaste infektionsklinik eller 1177/Vårdguiden.
- Dela inte toalettartiklar som rakhyvel eller tandborste med andra.
- Om du injicerar narkotika måste du ha egna sprutor och kanyler och inte låta andra använda dessa. Du får inte heller använda gemensam blandningskopp och andra tillbehör. Injektionsverktygen måste förvaras så att de inte utgör en smittrisk för andra.
- Du får inte lämna blod, donera sperma, ägg, organ eller vävnad för transplantation.
- Om det finns risk för blödning och/eller slemhinneskada vid samlag/annan intim kontakt ska du informera din partner om att du har hepatit C. Det gäller även om ni planerar att använda kondom/femidom/slicklapp.
- Om det finns risk för blödning och/eller slemhinneskada vid samlag där penis är inne i slidan, ändtarmen eller munnen ska kondom användas under hela samlaget.

Hepatit C är en så kallad allmänfarlig sjukdom enligt smittskyddslagen. Du är därför skyldig att följa de förhållningsregler din läkare ger dig. Du kan begära att smittskyddsläkaren i ditt län omprövar förhållningsreglerna.